

6. ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ BAHAR KONFERANSLARI DÜZENLENDİ

İlki 2001 yılında düzenlenen Endüstri Mühendisliği Bahar Konferanslarının altıncısı, "Yalın Dönüşüm" ana temasıyla 4-6 Ekim 2013 tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirildi.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına MMO İzmir Şubesi yürütücülüğünde düzenlenen Konferans, 11 kurum ve kuruluş tarafından desteklendi. EMBK 2013`ü 762`si kayıtlı katılım, 323`ü ziyaretçi olmak üzere 1085 mühendis ve üniversite öğrencisi izledi.

Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları (EMBK), 3 Ekim 2013 tarihinde çalışmalarında Yalın Uygulamaları kullanan Manisa`daki 5 firmaya yapılan teknik gezilerle başladı. Teknik gezilere 74 kayıtlı katılımcı katıldı.

Etkinlik boyunca 25 oturumda "Yalın Organizasyon", Yalın Üretim", "Yalın Ürün Geliştirme", "Yazılımda Yalın", "Yalın Düşünce-Eğitim", "Hizmette Yalın", "Yalın Girişim", "Yalın Ofis", "Yalın Tedarik Zinciri-Lojistik", "Yalın Muhasebe", "Enerjide Yalın", "Sağlıkta Yalın", "Yalın Yönetim" ve "Yalın Üretim-Yönetim" konularının ele alındığı deneyim paylaşım oturumları ve akademik bildiriler sunuldu. Konferansın yoğun programı 5 ayrı salonda paralel olarak düzenlenen etkinliklerle gerçekleştirildi.

Söz konusu etkinliklerin yanı sıra Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları`na paralel olarak düzenlenen sergiye yalın uygulamalar alanında çalışma yapan 18

kurum ve kuruluş katılarak ürün ve hizmetlerini katılımcılarla paylaşma imkanı yakaladı.

MMO İzmir Şube Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi`nde yapılan açılış töreninde ilk konuşmayı **MMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya** yaptı. Etkinliğin endüstri mühendislerinin önemli buluşmalarından biri olduğunu belirten Özsakarya, "Bu konferansı düzenlemekteki hedefimiz, üretim ve hizmet sektöründeki kuruluşlarda çalışan yönetici, mühendis ve teknik elemanları yalın dönüşüm konusunda bilgilendirmek, ülkemizdeki ilgili

tüm tarafları bir araya getirerek çağdaş, doğru ve bilimsel platformda konunun etkin şekilde tartışılmasını sağlamaktır." şeklinde konuştu. Özsakarya, yalın yaklaşımın tüm değer zincirlerindeki israfı yok etmeyi, tüm faaliyetleri müşteri için değer oluşturacak şekilde gerçekleştirmeyi hedefleyen bir yönetim tarzı olduğunu ifade ederek, Türkiye ekonomisi adına önemli bir sorun olan israfın ortadan kaldırılması yolunda yalın üretimin önemine dikkat çekti.

Özsakarya`nın ardından söz alan EMBK Yürütme Kurulu Üyesi Filiz Güler ise etkinliğin içeriğine ilişkin bilgilendirmede bulundu.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar açılış konuşmasında özetle şunları söyledi: Bildiğiniz gibi Odamız bünyesinde makina mühendisliğinin yanı sıra endüstri, işletme, uçak, havacılık, uzay, imalat sistem, kağıt, makina teknik metot, matbaa, sanayi, sistem, üretim tekniği, mekatronik gibi birçok mühendislik disiplinleri de kapsamaktadır.

59 yıllık tarihi bulunan Odamızın üye sayısı 90 bine ulaşmış; Odamıza kayıtlı ikinci büyük meslek disiplini

olan endüstri ve işletme mühendislerinin sayısı ise 6 bin 642'ye ulaşmıştır.

Etkinlik kapsamında yapılacak sunumlar ve etkinlik konusu ağırlıklı olarak endüstri ve işletme mühendislerinin uzmanlık alanına girdiği için, bu vesileyle sizlere Odamızda endüstri ve işletme mühendisliği alanında yürütülen çalışmalar hakkında bazı bilgiler vermek istiyorum.

Odamız Eliyle Endüstri ve İşletme Mühendislerinin Yetki Alanlarının Tanımlanmasında Önemli Adımlar Atılmaktadır

Örneğin endüstri ve işletme mühendislerinin yetki ve sorumlulukları ile serbest meslek uygulamalarını belirleyen yasal düzenlemelerin bulunmaması ve bu alanda meslek içi eğitim ve belgelendirme programlarının yetersizliği üzerine Odamızca sonuç alıcı çalışmalar yürütülmüş; Stratejik Planlama ve Yatırım Hizmetleri Yönetimi üzerine iki ayrı yönetmelik 2008 yılı başında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe sokulmuştur.

“Stratejik Planlama Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği”miz ile; kuruluşların orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren stratejik planın hazırlanması ve uygulanması sürecinde görev alacak Oda üyesi endüstri ve işletme mühendislerine, Oda tarafından stratejik planlama mühendis yetki belgesi verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir.

“Yatırım Hizmetleri Yönetimi Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği”miz ile de; kuruluşlarca yapılması planlanan yatırımlar için yatırımın pazar araştırmasının yapılması, yatırım alternatifleri ve özelliklerinin belirlenmesi, organizasyon ve iş gücü planlamasının yapılması, finansal analizler ve duyarlılık analizlerinin yapılarak bu doğrultuda yatırım fizibilite raporunun hazırlanmasında görev alacak endüstri ve işletme mühendislerine Oda tarafından yatırım hizmetleri yönetimi alanında mühendis yetki belgesi verilmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Yine Odamızın enerji verimliliği mevzuatına yönelik yürüttüğü ısrarlı çalışmalar sonucunda, endüstri ve iş-

letme mühendisleri de endüstriyel işletmelerde enerji yöneticisi olma olanağına kavuşmuştur.

Mesleki Çıkarlarımızın Korunması Kolektif Bir Çalışmadan Geçmektedir

1989'dan beri üç aylık periyot ile yayımlanan Endüstri Mühendisliği dergimize ek olarak çıkardığımız EİM Bülteni beş yıldır düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Kısaca özetlediğim bu çalışmalar, Endüstri ve İşletme Mühendisliği Meslek Dalı Ana Komisyonu ve Şubelerimizdeki Meslek Dalı Komisyonlarımız aracılığıyla yürütülmektedir. Meslek dalı komisyonlarımızın yürüttüğü çalışmaların yaygınlaştırılması ve niteliğinin artırılması, Endüstri ve İşletme Mühendislerinin komisyon çalışmalarına verdiği, vereceği destekle doğrudan ilgilidir. Bu çalışmaların daha da geliştirilmesi ve mesleki çıkarlarımızın korunması, örgütsel yapımızın güçlendirilmesinden, kolektif bir çalışmadan geçmektedir. Özellikle meslek içi eğitim faaliyetlerimizde öğretim üyelerimizin ve konusunda yetkin meslektaşlarımızın tam desteğini bekliyoruz.

Ülkelerarası Rekabeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Düzeyi Belirlemektedir

Etkinlik konumuz olan yalın üretim ve dönüşüm tekniklerinin ana amacı, değer yaratma sürecinde işletmelerin verimlilik ve rekabet yeteneğinin artırılmasıdır. Ancak rekabet edebilirlik her şeyden önce ilgili ülkedeki eğitim, bilim teknoloji, istihdam ve sanayi politikaları ile doğrudan bağlantılıdır. Bu bağlamda iki temel parametreye kısaca dikkatinizi çekmek istiyorum.

Bildiğiniz gibi dünya bilim ve teknoloji alanında çok hızlı bir gelişim ve değişim süreci yaşamaktadır. Günümüzde bilim ve teknolojinin eriştiği düzeyde, dünya üzerindeki bilgi her iki üç yılda bir ikiye katlanmaktadır. Bilime ve teknolojiye hâkim olan güçler dünyayı da egemenlikleri altına almaktadır.

Bu nedenle ülkelerin bilim ile bilimi teknolojiye dönüştürecek teknik eğitime verdiği önem, daha da önemli hâle gelmiştir. Ülkelerin eğitim harcamaları ile sanayi ürünlerinin rekabeti arasındaki korelasyon katsayısı oldukça yükselmiştir. Eğitime yapılan harcama arttıkça küresel rekabete karşı sanayinin ve biz mühendislerin korunabilme, rekabet edebilme olasılığı da artacaktır.

Ülkemiz bu konuda ne yazık ki, yetersizdir. Örneğin Finlandiya'da GSMH'den eğitime yapılan harcama yüzde 7,3, İspanya'da yüzde 5,3 iken Türkiye'de yüzde 2,1 gibi düşük bir seviyededir.

Değinmek istediğim ikinci husus; küreselleşme sürecinde dünya ticaretinin giderek serbestleşmesiyle, ülkelerin bilim ve teknoloji düzeyinin en önemli rekabet unsuru olmasıdır. Bu süreçte, AR-GE alt yapısına önem vermeyen, tasarım yapamayan, bir diğer anlamda özgün ürün ortaya koyamayan ülkeler, fason üretimle ayakta kalmaya çalışmakta çok uluslu şirketlerin boyunduruğu altına girmektedir.

Ülkemizde Mühendislik, Bilim ve Teknoloji Alanında Ciddi Adımlar Atılması Gerekmektedir

Bu genel durum, mühendislik sanayilerini ve meslektaşlarımızı derinden etkilemiş; artan işsizlik baskısı, daha düşük ücretler ve daha kötü çalışma koşulları ile karşı karşıya kalınmıştır. Meslektaşlarımızın sanayi ve hizmet işkollarında sağlayacağı fayda hâlâ yeterince anlaşılmamıştır. Kamudaki endüstri ve işletme mühendisi istihdamı yetersizdir.

Çalışma alanlarımız içinde yer alan stratejik planlama, fizibilite etütleri, kapasite raporlarının hazırlanması, tesis planlama, proje yönetimi, iş gücü planlama, yönetim sistemleri, verimlilik çalışmaları gibi alanlara farklı meslek disiplinleri ikame ettirilmektedir. Ayrıca eğitim, istihdam, eğitilmiş iş gücü ihtiyacı dengesi göz ardı edilmektedir. Herhangi bir ihtiyaç planlaması yapılmaksızın, binası, öğretim üyesi dahi olmayan üniversitelerde Endüstri Mühendisliği bölümleri açılmakta, kontenjanların dolmamasına ve artan işsizliğe rağmen karma “uzaktan eğitim” yöntemleriyle eğitimin kalitesi daha da düşürülmektedir.

Bu temel parametreler ülkemizin mühendislik, bilim ve teknoloji alanında çok ciddi adımlar atması gerektiğini göstermektedir.

Emperyalist Güçlerin Dayattıkları Programlar Reddedilmelidir

Her şeye karşın, geleceğimizi ellerimize almak ve öz kaynaklara dayalı bir toplumsal kalkınma olanaklıdır. Söz konusu olumsuz gidişin nedeni olan dışa bağımlı

politikalar terk edilmeli; emperyalist güçlerin dayattıkları programlar reddedilmelidir. Serbestleştirme, özelleştirme uygulamalarından vazgeçilmeli, ithalat politikaları gözden geçirilmeli, yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı, mühendislik sanayileri ve katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlara yatırımlar yapılmalı, devletin ekonomideki yönlendiriciliği benimsenmeli, net bir planlama-kalkınma yönelimi benimsenmelidir. Böylesi politikaları sömürü odaklarından bağımsız bir şekilde oluşturduğumuz durumda, düze çıkışın gerçekleşeceğine, ülkemiz ve insanımızın gönencinin tesis edilebileceğine inanıyoruz.

Açılış etkinliğinde son olarak söz alan **CHP İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel**, meslek odalarının ülke sanayii ve teknolojisinin gelişmesindeki önemine dikkat çekerek Odaların bu konuda her zaman yol gösterici olduğunu belirtti.

Bahar Konferanslarına Katılım Yoğundu

Etkinliğin ilk günü, açılış konuşmalarının ardından Yalın Enstitü Derneği'nden Yalçın İpbüken, öğleden sonra ise Toyota Türkiye'den Orhan Özer birer sunum gerçekleştirdiler.

İkinci gün sabah İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünden H. Murat Günaydın'ın “Yalın Yaşam İçin Kişisel Hedef Koyma” konulu sunumuyla başlayan etkinliğin öğleden sonraki bölümünde Yalın Üretim ve TPM Uzmanı Tetsuya Yamazaki, katılımcılara bir sunum yaptı.

Mesleki ve sektörel etkinliklerin yanı sıra Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları'nın ilk gününde Hüsnü Arkan'ın katılımıyla bir konser gerçekleştirildi.

EMBK 2013'ün son gününde yedi ana başlıkta düzenlenen çalıştaylarda 140 kayıtlı katılımcı yer aldı. Altı salonda düzenlenen çalıştaylar; “LeanoGames”, “Simülasyon ile Geleceği Görmek Mümkün!”, “İleri Üretim Planlama ve Çizelgelemede Yalın Çözüm: Asprova”, “Karar Verme Sürecinde Simülasyon Uygulamaları”, “Yalın Tasarımın Yol Haritası ve Araçlarının Kullanımı”, “HoshinKanri ile Stratejik Planlama ve İnovasyon” ve “LeanKanban” başlıklarıyla gerçekleştirildi.

ENDÜSTRİ İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI ESKİŞEHİR'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına MMO Eskişehir Şube yürütücülüğünde düzenlenen IX. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı, 6-7 Aralık 2013 tarihlerinde Eskişehir'de gerçekleştirildi.

Kurultayın açılış konuşmaları Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, MMO Eskişehir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Ünal, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından yapıldı.

Açılış konuşmalarının ardından, "Toplumsal Gelişimde Endüstri-İşletme Mühendisliği" konulu paneller başlayan Kurultayın birinci gününde, iki ayrı salonda yapılan dört oturumda toplam 22 bildiri sunuldu.

Kurultayın ikinci gününde, gerçekleştirilen "Endüstri Mühendisliğinin Dünü, Bugünü, Yarını" konulu panelin ardından yapılan oturumlarda katılımcılara 16 bildiri sunuldu. Kurultay, "Toplumsal Problemlerin Çözümünde EİM" konulu panellerle sona erdi.

"Toplumsal Gelişimde Endüstri ve İşletme Mühendisliği" ana başlığı altında gerçekleştirilen IX. Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayına, MMO üyeleri, üniversite öğrencileri, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan 621 kişi katıldı.

MMO Eskişehir Şube YK Başkanı Hakan Ünal açılışta şöyle konuştu:

"Değerli Konuklar,
Sevgili Meslektaşlarım,
Değerli Basın Emekçileri,
Sevgili Öğrenci Arkadaşlarım,

TMMOB MMO olarak bu yıl Dokuzuncusunu düzenlediğimiz bu anlamlı etkinliğe ev sahipliği yapıyor olmaktan ve sizleri güzel şehrimizde konuk etmekten duyduğumuz mutluluğu sizlerle paylaşmaktan büyük bir

onur duymaktayım. Hepinizi Şube Yönetim Kurulum ve şahsım adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli konuklarımız, böyle bir etkinliği düzenlemenin zorluklarını, yapılan fedakarlıkların büyüklüğünü anlatmak bana düşmez. Ancak müsaadenizle gecesini gündüzüne katıp sizlere en iyiyi sunmanın heyecanı, amatörce ve büyük bir meslek ve vatan sevgisiyle, örnek bir yurttaşlık bilinciyle bu etkinliğin düzenlenmesinde çok büyük bir çaba harcayan sevgili arkadaşlarımıza;

EİM MEDAK komisyonumuza, Yürütme ve Düzenleme kurulu üyesi arkadaşlarımıza, Danışmanlar Kurulumuza, destek veren tüm üyelerimize, kurum ve kuruluşlara; şahsım, yönetim kurulum ve bu kurultaydan küçücük de olsa fayda sağlayan tüm üyelerimize adına, teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Hepsine buradan bir alkış rica ediyorum...

Değerli konuklar, Evet, gerçekten de hiç kolay değil eldeki sınırlı kaynaklarla böyle bir etkinliği organize edebilmek.

Ancak bilinmelidir ki bu örgüt tam 8 kez ülkenin birçok değişik ilinde, aynı heyecanla bu işi başarmıştır. Enerjiden ulaşımaya kadar, sanayiden kentleşmeye kadar daha pek çok konuda, ülkemizin ihtiyaç duyduğu her meslek alanımızda bir ilki gerçekleştirmiştir.

Bu kurultay bir gezici etkinliktir. Ülkemizin hangi kentinde Endüstri Mühendisliği alanında bir çalışma, bir ihtiyaç veya bir meslektaş kitlesi varsa, bu örgüt tüm gücüyle, EİM MEDAK'ı ile birlikte oradadır. Ne güzel bir gündür ki bu gün bu gezici kurultay, sizlerle birlikte kentimizde gerçekleşmektedir.

Bundan tam 59 yıl önce Mecliste oy birliği ile kabul edilen 6235 sayılı yasayla kurulan TMMOB genç Cumhuriyetin ideallerinden birinin vücuda bürünmesiydi. Henüz Endüstri Mühendisliği ülkemizde anılmıyordu.

Bugün sayısı 70.000'i geçmiş olan Endüstri Mühendisleri bir başka mühendislik disiplininin örgüt çatısı altında en demokratik bir biçimde örgütlenmiştir.

Sevgili konuklarımız, 59 yıl önce Demokrat Parti İktidarı döneminde kurulmuş olan birliğimiz, yine aynı partinin devamı olduğunu söyleyen AKP iktidarı tarafından etkisizleştirilmek istenmektedir. Bu tür kurultaylardan ve etkinliklerimizden rahatsız olmaşa benzemektedirler...

Bugün örgütümüzle birlikte mesleğimiz de itibarsızlaştırılmaya çalışılmaktadır. Tek amacı emekçi halkın ve meslektaşlarının faydası uğruna çalışmak olan demokratik meslek örgütü olan birliğimizin yetkileri elinden alınmak istenmekte, yöneticileri her türlü baskıyla karşılaşmaktadır.

Sevgili konuklar, özellikle şehir dışından buraya gelen siz değerli meslektaşlarımız ve öğrenci arkadaşlarımız. Biz Eskişehirli yurtsever mühendisler olarak, tam 6 aydır sizlere karşı bir utancı yaşamaktayız.

Bildiğiniz gibi Eskişehir her zaman demokrasi mücadelesinin beşiği olmuş kentlerden biridir. Ancak ne büyük bir talihsizliktir ki, gezi direnişinin başladığı günlerde, 2 Haziran gecesi gencecik masum bir kardeşimiz, evladımız gecenin karanlığında, ıssız bir sokakta vahşice katledilmiştir. Bu kardeşimizi ölümünden sonra tanıdık. Aslında Eskişehir halkı büyük bir çoğunlukla o gece onunla birlikteydi.

Ali bu şehre emekçi ailesinin dışıyla tırnağıyla kazandıklarıyla, güzel bir geleceğe doğru bir adım atmak üzere, bu kente okumak için gelmişti. Hayatında ilk kez böylesi bir mitinge katılmıştı. Onun yerine bizler, öz çocuklarımız veya öz kardeşlerimiz olabilirdi. Ancak ölüm o büyük kalabalık içinde onu buldu.

Ali İsmail Korkmaz hepimizin kardeşi, evladı oldu, artık bu kentin sonsuza dek yaşatması gereken değerlerinden biri oldu.

Mahcubiyetimiz odur ki geçen hafta Eskişehir'e heykelini diktiğimiz evladımızı koruyamadık.

Ancak çok iyi biliyoruz ki mühendislik mesleğimizi, meslek onurumuzu, ideallerimizi, insan haklarımızı, özgürlüklerimizi, Cumhuriyetin ortak temel ilkelerini ve hukukun temel ilkelerini ayaklar altına alanlarla Ali İsmail Korkmaz'ı katledenleri koruyanlar aynı odaklardır.

Unutmayacağız...

Saygı ve Sevgilerimle"

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber ÇAKAR açılışta şöyle konuştu:

"Sayın Başkanlarım,
Değerli Konuklar,
Değerli Meslektaşlarım,
Sevgili Basın Mensupları,

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepimizi saygıyla selamlıyorum. Dokuzuncu Endüstri ve İşletme Mühendisliği Kurultayı'na hoş geldiniz.

"Toplumsal Gelişimde Endüstri-İşletme Mühendisliği" ana temalı, endüstri ve işletme mühendislerinin mesleki ve toplumsal sorumluluklarının ve bu alanda yaşanan sorunların değerlendirileceği etkinliğimizin verimli geçmesini diliyorum.

Bildiğiniz gibi Odamız bünyesinde makina mühendisliğinin yanı sıra Endüstri, İşletme, Uçak, Havacılık, Uzay, Mekatronik, Sistem, İmalat, Üretim, Üretim Tekniği, Üretim Sistemleri, Otomotiv, Doğalgaz ve Enerji Sistemleri gibi mühendislik disiplinleri de bulunmaktadır.

59 yıllık tarihi bulunan Odamızın üye sayısı 90 bine, Odamıza kayıtlı ikinci büyük meslek disiplini olan endüstri ve işletme mühendislerinin sayısı ise 6 bin 826'ya ulaşmıştır.

Endüstri ve işletme mühendisliğine yönelik etkinliklerimize, bugün dokuzuncusunu düzenlediğimiz Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı'nın yanı sıra geçtiğimiz günlerde altıncısını düzenlediğimiz Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları, 6 Sigma Yalın Konferansları, Endüstri Mühendisliği Yazılımları ve Uygulamaları Kongresini de eklemiş bulunuyoruz.

Bu etkinliklerden süzülen görüşlerin, Odamızın endüstri ve işletme mühendisliklerine yönelik çalışma programlarının şekillenmesinde önemli bir rolü bulunduğunu belirtmek isterim.

Ayrıca, Odamızın her çalışma döneminde düzenlediği, makine tasarımı, işçi sağlığı ve iş güvenliği, sanayi, bakım teknolojileri, enerji verimliliği vb. konulardaki ulusal ölçekli kongre, kurultay, sempozyum etkinliklerinin önemli bir bölümü endüstri ve işletme mühendisliği uygulama alanlarıyla doğrudan ilintilidir. Bu ve diğer etkinliklerde verimlilik, AR-GE, tasarım, planlama, inovasyon, teknoloji, mühendislik vb. konular irdelenmekte ve genç meslektaşlarımızın mesleki-sosyal gelişimine önemli katkılar sunulmaktadır.

Değerli Katılımcılar,

Önceki kurultaylarda üzerinde en çok durulan hususların başında, endüstri ve işletme mühendislerinin yetki ve sorumluluklarını ve serbest meslek uygulamalarını belirleyen yasal düzenlemelerin bulunmaması ve bu alanda meslek içi eğitim ve belgelendirme programlarının yetersizliği konuları gelmekteydi. Bu konuda Odamızca sonuç alıcı çalışmalar yürütülmüş; Stratejik Planlama ve Yatırım Hizmetleri Yönetimi üzerine iki ayrı yönetmelik 2008 yılı başında Resmi Gazete'de yayımlanarak

yürürlüğe sokulmuştur. Yine Odamızın enerji verimliliği mevzuatına yönelik yürüttüğü ısrarlı çalışmalar sonucunda, endüstri ve işletme mühendisleri de endüstriyel işletmelerde enerji yöneticisi olma olanağına kavuşmuştur.

Endüstri ve işletme mühendislerinin yetki alanlarının tanımlanmasında önemli adımlar atılmaktadır. Bu kapsamda, Meslek İçi Eğitim Merkezlerimizde stratejik planlama, yatırım hizmetleri yönetimi, enerji yöneticiliği, iş kazaları ve makine değerlendirme bilirikşilik eğitim ve belgelendirmesi yapılmaktadır.

Şubelerimiz aracılığıyla da kalite sağlama sistemleri, çevre güvenliği, istatistiksel süreç kontrolü, kalite planlaması, iç denetçi, 6 sigma, satın alma yönetimi, stok yönetimi, üretim kaynak planlaması, iş etüdü, yalın üretim, ergonomi, işçi sağlığı ve güvenliği seminerleri düzenlenmektedir.

Yeri gelmişken, meslek içi eğitim faaliyetlerimizde öğretim üyelerimiz ve konusunda yetkin meslektaşlarımızın desteğini beklediğimizi burada özellikle belirtmek istiyorum.

Endüstri ve işletme mühendislerine yönelik yayın çalışmalarımız da artırılarak sürdürülmektedir. 1989 yılından beri üç aylık periyot ile yayımlanan Endüstri Mühendisliği dergimize ek olarak çıkardığımız EİM Bülteni de altı yıldır düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Değerli Meslektaşlarım,

Kısaca özetlediğim bu çalışmalar, Endüstri ve İşletme Mühendisliği Meslek Dalı Ana Komisyonu ve Şubelerimizdeki Meslek Dalı Komisyonlarımız aracılığıyla yürütülmektedir.

Meslek Dalı Komisyonları, Odamızda Endüstri ve İşletme Mühendisliği örgütlenmesinin yapı taşlarıdır. Bu

komisyonlarda görev alan üyeler, şubelerimizde tüm endüstri ve işletme mühendislerinin katılımıyla yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

Endüstri mühendisliği yetki alanlarının genişletilmesi, mesleki ve toplumsal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi, çalışma alanlarında karşılaşılan sorunların aşılmasına yönelik çalışmaların başarıya ulaşması, büyük çoğunluğu örgütsüz olan endüstri ve işletme mühendislerinin Meslek Dalı Komisyonu çalışmalarına destek vermesinden, verdiğiniz desteği artırmanızdan, örgütsel yapımızın güçlendirilmesinden geçmektedir.

Bilgi birikiminizi Odamızla paylaşmanızı, Oda çalışma gruplarında, komisyonlarda görev almanızı istiyoruz. Henüz Odamıza üye olmamış meslektaşlarımızı Oda çalışmalarına yönlendirmenizi bekliyoruz. Biz Oda yönetimi olarak, bu alanda yürütülecek çalışmalara bütün olanaklarımızla destek vermeye hazırız.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz üzere biz mühendisleri ve meslek uygulama alanlarımızı derinden etkileyen dünya çapında bir ekonomik bunalım söz konusudur. Bu bunalım, kapitalizme özgü yapısal sorunlar ve neoliberal politikaların bir sonucudur. Gerçekte neoliberal serbest pazar ekonomisi iflas etmiştir. Krizle birlikte dünya genelinde ekonomi, 2. Dünya Paylaşım Savaşı'ndan sonra ilk kez küçülmektedir. Küçülme ve durgunluk dünyayı sarmış, ülkeler iflas eder duruma gelmiştir.

Son ekonomik bunalımın nedenlerinden biri olan finansal hareket yoğunluğu ekonomimizi olumsuz yönde etkilemektedir. Zira kaynaklarımız ağırlıklı olarak hizmet ve finans sektörlerine aktarılmış, özelleştirmeler ve yatırımsızlık ile sanayi altyapımız neredeyse dağıtılmıştır. Özellikle ara malı ve yatırım malı üreten sektörler taşeronlaşmaya yönelmiş, ülke sanayisi ithalata bağımlı fason bir yapıya büründürülmüştür.

Sürekli artan ithalat giderleri, yüksek cari açık ve yüksek dış borç ile ekonomimizin küresel gelişmelere bağımlılığı daha da artmış, sürekli kriz tehdidi altında kırılgan bir yapı oluşmuştur. Üretim ve yatırımı dışlayan, para, finans, rant ve sıcak para hareketlerine bağımlı kılınan

ekonomi ve sanayi politikaları istihdamı dışlayan bir büyüme illüzyonuna dayandırılmış, ara mal üretimi azalmış, yatırım malları üretimi neredeyse rafa kaldırılmıştır.

Bu genel durum sanayi ve meslektaşlarımızı derinden etkilemiş; artan işsizlik baskısı, daha düşük ücretler ve daha kötü çalışma koşullarıyla karşı karşıya kalınmıştır.

Endüstri mühendisliği disiplininin ve bu disiplinin temel özelliği olan "sistem yaklaşımı"nın sanayi ve hizmet işkollarında sağlayacağı fayda hâlâ yeterince anlaşılmamıştır. Kamudaki endüstri ve işletme mühendisi istihdamı yetersizdir.

Çalışma alanlarımız içinde yer alan stratejik planlama, fizibilite etütleri, kapasite raporlarının hazırlanması, tesis planlama, proje yönetimi, iş gücü planlama, yönetim sistemleri, verimlilik çalışmaları gibi alanlara farklı meslek disiplinleri ikame edilmektedir.

Ayrıca eğitim, istihdam, eğitilmiş iş gücü ihtiyacı dengesi göz ardı edilmektedir. Bugün 28 ilimizin üniversitelerinde 75 Endüstri ve İşletme Mühendisliği Bölümü bulunmaktadır. Herhangi bir ihtiyaç planlaması yapılmaksızın, binası, öğretim üyesi dahi olmayan üniversitelerde Endüstri Mühendisliği bölümleri açılmakta, kontenjanların dolmamasına ve artan işsizliğe rağmen karma "uzaktan eğitim" yöntemleriyle eğitimin kalitesi daha da düşürülmektedir.

Değerli Katılımcılar,

Her şeye karşın, geleceğimizi ellerimize almak ve öz kaynaklara dayalı bir toplumsal kalkınma olanaklıdır.

Söz konusu olumsuz gidişin nedeni olan dışa bağımlı politikalar terk edilmeli; emperyalist güçlerin dayattıkları programlar reddedilmelidir. Serbestleştirme, özelleştirme uygulamalarından vazgeçilmeli, ithalat politikaları gözden geçirilmeli, yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı, sanayiye ve katma değeri yüksek ileri teknoloji alanlarına yatırımlar yapılmalı, devletin ekonomideki yönlendiriciliği artırılmalı ve net bir planlama-kalkınma yönelimi benimsenmelidir. Böylesi politikaları sömürü odaklarından bağımsız bir şekilde oluşturduğumuz durumda, ülkemizin düze çıkışının

gerçekleşeceğine, ülkemiz ve insanımızın gönencinin tesis edilebileceğine inanıyoruz.

İhtiyacını duyduğumuz demokratikleşme, bu ekonomik ve sosyal boyutlarla iç içe bir şekilde değerlendirilmek durumundadır. Ülkemizin siyasal yaşamına dair gerçeklikler, halkımızın ekonomik, sosyal gereksinimleri, Kürt sorununun gerektirdikleri, Taksim Gezi Parkı'ndan başlayıp ülke geneline yayılan halk hareketinin istemleri göstermiştir ki, barış, refah ve gönenc ancak kapsamlı bir demokratikleşmeyle olanaklı olabilecektir. Her türlü şiddet ve terör ortamının dayanaklarının ortadan kaldırılması, sadaka kültürünün ve gerici ideolojilerin etkinliğinin kırılması, toplumun etnik kökenleri, yaşam biçimleri ve dinsel inançları üzerinden birbirine düşman edilmesinin önüne geçilmesi de ancak böylece olanaklı olacaktır.

Sevgili Katılımcılar,

Sözlerime son verirken, kurultayı destekleyen bütün kurum, kuruluş, dernek ve üniversitelere, panellerde yer alacak, bildiri sunacak bütün değerli akademisyen, uzman ve konuşmacılara, tüm delege ve izleyiciler ile düzenleme, danışma, yürütme kurulları ve kongre sekreteryasına, Eskişehir Şubemizin Başkanı, Yönetim Kurulu ve çalışanlarına, Oda Yönetim Kurulu adına içtenlikle teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.”

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanlı açılışta şöyle konuştu:

“Değerli Konuklar
Sevgili Arkadaşlar

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum. Makina Mühendisleri Odamız tarafından düzenlenen 9. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı'nda aramızda bulunmaktan büyük bir onur duyduğumu öncelikle belirtmek isterim. Burada bizleri buluşturan arkadaşlarıma, Düzenleme ve Yürütme Kurulumuza, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlara, Makina Mühendisleri Odamız Merkez ve Eskişehir Şube yöneticilerine, EİM-MEDAK'a, Oda ve Şube çalışanlarına, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

Odamız tarafından aksatılmadan 9. defa düzenlenen bu kurultayımız birkaç açıdan önemlidir. Öncelikle Odamız örgütülüğünde yer alan endüstri – işletme mühendisliği mesleğinin eğitiminden uygulamada karşılaşılan sorunlarına ve çözüm önerilerine kadar birçok konu bu Kurultayı'mızda meslektaşlar tarafından dile getirilmekte ve görünür olmaktadır. Öte yandan değerli bilim insanları ve konu uzmanları tarafından yoğun emek sonucu hazırlanmış bildirimler açık ortamlarda sunulmakta ve paylaşılmaktadır. Bizce paylaşılan bilgi de en değerli bilgi olmaktadır. Bir diğer önemi yine bu Kurultayı'mızda Odamız içerisinde endüstri- işletme mühendisleri örgütülüğü tartışılmakta ve örgütülüğe vurgu yapılmaktadır.

Bu Kurultaylar kişisel anlamda benim açımdan da önemlidir: O dönem Başkanlığı yaptığım MMO Yönetim Kurulunda aldığımız kararla, 1. Kurultayımızı 29 Kasım 1997'de İzmir'de gerçekleştirmiştik. Sonra iki yıllık aralıklarla bugün dokuzuncusuna ulaştığımız. Denizli'de 12-13 Aralık 2003 tarihinde ve benim Oda Yönetiminden ayrıldığım bir dönemde gerçekleşen 4. Kurultayı'mızda da Oda Yönetim Kurulunun verdiği görevle Kurultay açılış bildirisi hazırlayarak katılımcılara sunmuştum. “TMMOB Makina Mühendisleri Odasında Endüstri-İşletme Mühendisliği Çalışmaları” başlıklı açılış bildirisi sonradan 344 numaralı Oda yayını olarak da kamuoyuna sunulmuştu. O çalışmamızda o tarihe dek Odamızca endüstri- işletme mühendisleri açısından yapılanların tümü tarihsel bir sıralamayla verilmişti. Kasım 2003 tarihiyle hazırlanan o sunumda 42 üniversiten mezun Odaya kayıtlı endüstri – işletme mühendislerinin sayısının 3522 olduğunu ifade etmiştik. Aradan geçen on yılda sayının 6826'ya ulaştığını biliyoruz. Yine o sunumda EİM-MEDAK'ın kuruluşundan o güne yaptığı çalışmaları,

Odamızın yüz akı Endüstri Mühendisliği Dergimizin başından o güne kat ettiği mesafeler, yapılan üç Kurultayın içeriği ve Odamızca endüstri- işletme mühendisleri için hazırlanan kitapları da tanıtmıştım.

Bunları neden söyledim: Örgütümüzün geldiği nokta açısından, endüstri- işletme mühendisliğinin geldiği nokta açısından zaman zaman dikiz aynasından geriye bakmak gerekiyor. Bu yapılan çalışmanın zaman zaman tekrarlanması gerektiğine de çok inanıyorum. Ben Oda örgütülüğünü büyüttüğüne inandığım bu çalışmalar içerisinde bulunan tüm endüstri- işletme mühendisi arkadaşlarıma, meslektaşlarıma teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB, mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarını temsil etmektedir. Onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir. Bu amaçla meslek alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek; politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmek ve bunların yaşama geçirilmesi için mücadele etmek zorundadır. TMMOB bunların gereği olarak en genel anlamda bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönündeki çalışmalarını bütünsel bir anlayışla ve etkinleştirerek sürdürmek kararlılığındadır. TMMOB bu çalışmalarını bilimin ve teknolojinin ışığında, bilim insanlarının yol göstericiliğinde, 60 yıllık birikimi ve 70'lerde çizilen yol haritasıyla yürütmeye kararlıdır.

Bilimi ve teknolojiyi emperyalistlerin ve sömürgeci emekçi halkımızın hizmetine sunmak için kararlı olan örgütümüzün, insandan, emekten, haktan, hukuktan adaletten yana anlayışı ve çalışma tarzı, bizi zaman zaman siyasal iktidarlara karşı karşıya getirmektedir. Son dönemde

gündeme gelen meslek örgütümüze yönelik yeniden yapılandırma çalışmaları, örgütümüzü işlevsizleştirmeye yönelik yasal düzenlemeler de bunun bir göstergesidir. Ama bizim örgütümüz 60 yıla yakın birikimiyle bu saldırılara karşı duracak ve eğilmeyecek yeterliliktedir. Biz asla "padişahım çok yaşa" diyenlerle saf tutmadık, tutmayacağız. Aksine gözlere mil çekildiği, dillerin kesildiği, kulakların sağır edildiği zamanlarda "Kral çıplak" dedik, demeye devam edeceğiz. Bunu buradan bir kez daha ifade ediyorum.

Hiç eğilip bükülmeden, karanlığa karşı aydınlığı, sömürüye karşı emeği, eşitsizliğe karşı adaleti, ırkçılığa karşı bir arada yaşamayı, savaşa karşı barışı, baskı ve zora karşı özgürlük ve demokrasiyi savunmaya devam edeceğiz. Biz "Bir meslek örgütüne bu ülkede bu dönem düşen görev budur" diye düşünüyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Hepimizin bildiği gibi TMMOB ortamı genel kurullar süreci içerisinde. Ben buraya katılan tüm arkadaşlarımızın genel kurullarımızı demokrasi şölenine çevireceğine ve seçimlerde de Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin insandan, emekten, haktan, hukuktan, adaletten yana anlayışını sürdüreceği olan arkadaşlarımızı yeniden yönetimlere taşıyacağına çok eminim.

Kurultayımızın her zamanki gibi başarılı geçmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.”

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2013

1.GÜN 20 ARALIK 2013 CUMA

08.30 - 09.30 Kayıt

09.30 – 10.30 Açılış ve Konuşmalar

10.30 – 13.00 I. OTURUM SANAYİDE DÜNYADAKİ GELİŞMELER VE TÜRKİYE

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Korkut BORATAV
Prof. Dr. Hayri KOZANOĞLU
Prof. Dr. Özlem ONARAN

13.00 – 14.00 Yemek Arası

14.00 – 16.15 II. OTURUM

AKP DÖNEMİNDE TÜRKİYE SANAYİ (I. Bölüm)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Oktar TÜREL
2003 - 2012 Dönemi Türkiye Sanayisi
Oktay KÜÇÜKKİREMITÇİ

1998-2012 İmalat Sanayinin Gerileme Dönemi
Dr. Serdar ŞAHİNKAYA

Değerlendirme

Prof.Dr. Aziz KONUKMAN

16.15 – 16.30 Ara

16.30 – 18.30 AKP DÖNEMİNDE TÜRKİYE SANAYİ (II. Bölüm)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bilsay KURUÇ

10. Kalkınma Planı ve Analizi
Yavuz BAYÜLKEN

Son 10 Yılda Sanayi Nereden Nereye Geldi?
(AR-GE, Bilim, Yenilik Faaliyetleri)
Aykut GÖKER

Değerlendirme

Mustafa SÖNMEZ

2.GÜN 21 ARALIK 2013 CUMARTESİ

10.00 – 13.00 III. OTURUM

SANAYİDE İŞÇİ SINIFININ VE MÜHENDİSLERİN DURUMU

Oturum Başkanı: Aslı AYDIN

2002-2012 Döneminde Türk İşgücü Piyasaları
Prof. Dr. Erinç YELDAN

“Geleceksiz” Çalışma Rejiminde Esnekleşen İstihdamın ve Ulusal İstihdam Stratejisi'nin İşçi Sınıfının Örgütlenmesine Etkileri
Alparslan SAVAŞ

Ucuz İşgücü Kaynağı Olarak Kadınların Sanayi İstihdamındaki Yeri: Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme
Prof. Dr. Gülay TOKSÖZ

Mühendislerin Durumu
S. Melih ŞAHİN

13.00 – 14.00 Yemek Arası

14.00 – 16.30 IV. OTURUM

NASIL VE KİM İÇİN SANAYİLEŞME?
NEO LİBERAL POLİTİKALARLA
SANAYİLEŞMEK MÜMKÜN MÜ?
Oturum Başkanı: Emin KORAMAZ

Sanayi Politikası ve Sistem Tökezlemesi
Prof. Dr. Metin DURGUT

Yeni Bir Dünya İçin Yeni Bir Sanayileşme Paradigması Gerekli midir?
Dinçer METE

Sanayi, Bilim ve Teknolojiyi Halkın Hizmetine Sunmak
Kaya GÜVENÇ

16.30 – 16.45 Ara

16.45 – 18.30 V. OTURUM: FORUM

Forum Yöneticisi: Ali Ekber ÇAKAR

Kongre Değerlendirmesi
Prof. Dr. Hayri KOZANOĞLU

ETKİNLİK TAKVİMİ

ETKİNLİK ADI	YERİ	TARİHİ	SEKRETARYASI
Asansör Sempozyumu 2012	İzmir	4-6 Ekim 2012	EMO ve MMO İzmir Şubeleri
Öğrenci Üye Kurultayı 2013	Ankara	30 Mart 2013	Oda Merkezi
11. Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi	İzmir	17-20 Nisan 2013	İzmir Şube
7. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kongresi	Adana	18-20 Nisan 2013	Adana Şube / İstanbul Şube
7. Ulusal Uçak Havacılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayı	Eskişehir	3-4 Mayıs 2013	Eskişehir Şube
6. Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisi	Sakarya	30 Mayıs - 1 Haziran 2013	Kocaeli Şube
8. Ulusal Ölçübilim Kongresi	Kocaeli	26-28 Eylül 2013	Kocaeli Şube
6. Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları	İzmir	4-6 Ekim 2013	İzmir Şube
9. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı	Eskişehir	6-7 Aralık 2013	Eskişehir Şube
7. Makina İmalat Teknolojileri Kongresi	Bursa	6-7 Aralık 2013	Bursa Şube
TMMOB Sanayi Kongresi 2013	Ankara	20-21 Aralık 2013	Oda Merkezi